Hazırlayan: Gülder DEMİR - gulder.demir@dunya.com

İkinci el otomobil alırken dikkat!

ÖTV indiriminin ardından ikinci el otomobil piyasasının hareketlendi, ancak buna paralel olarak da son zamanlarda motor ve şase numarası değiştirilerek "change" işlemi yapılmış ve kiralanan araçların oto pazarlarında satıldığı yönünde yaygın duyumlar bulunmakta. İkinci el araç alımında mağduriyetle karşılaşılmaması için kaporta, görünüm ve motorunun sesi gibi cezbedici unsurlardan ziyade "change" işlemi konusunda duyarlı olunması gerekiyor.

Karar verilen marka ve model otomobili almadan önce mutlaka fiyat araştırması yapılması gerektiğini ifade eden uzmanlar, "Gerek gazete ilanlarını, gerek galerileri, gerekse de açık otomobil pazarlarını iyice araştırın. Fiyatları karşılaştırıp daha sonra otomobili almaya niyetlenin. Ne kadar çok otomobile bakarsanız, alacağınız otomobilin fiyatı o kadar içinize siner ve en avantajlısını alabilirsiniz" diyor.

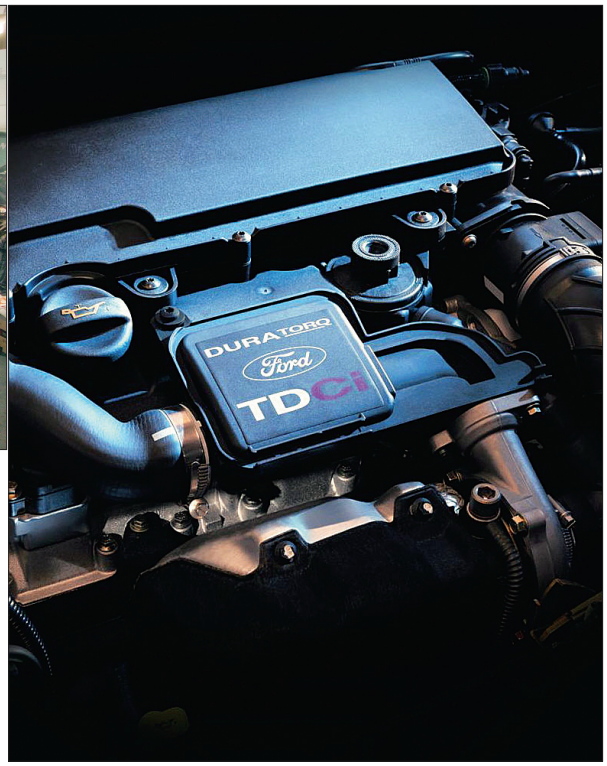
Kaportayı incelerken, parçaların montajında kullanılan somunların değişip değişmediğinin kontrol edilmesi gerektiğini belirten uzmanlar, ayrıca her otomobilde fabrika montajında kullanılan teknikler olduğunu hatırlatıyor. Bu tekniklerin zamanla bozulduğunu ve gözle görülür hale geldiğini ifade eden uzmanlar, ama araç bir hasar görmüşse veya araçta değişiklik yapılmışsa, bunu anlamak için otomobilin ek yerlerinde kullanılan elastiki fabrikasyon macunlara dikkat edilmesi gerektiğini vurguluyor.

Uzmanlar, fabrikalarda puntolama sistemi robotlar tarafından yapıldığı için, kaportadaki bir değişiklikte ustanın elle aynı sonucu vermesinin mümkün olmadığını kaydederek, buradan otomobilin darbeli olup olmadığının kolayca anlaşılabileceğini belirtiyor.

Uzmanlara göre, ayna ve kenar çıtaları, anten bağlantı yeri, tampon gibi yerlerde boya izlerinin olması, otomobilin boyasının orjinal olup olmadığını gösterir. Kapı veya cam fitilleri de kontrol edilerek aracın boyanıp boyanmadığı tespit edilebilir. Ayrıca otomobilin çeki demiri gibi zor görülen kısımlarında unutulan bir bant da boya yapıldığının belirgin bir delilidir.

BİLGİSAYARLI ORTAMDA TEST YAPTIRIN

Çukurova Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Makine Mühendisliği Bölümü Başkanı Prof. Dr. Kadir Aydın, ülkemizde birçok kişinin

ikinci el otomobil satın alırken dış görünüşünü incelediğini, darbeli olup olmadığı sorduğunu ve motora bakmayı yeterli gördüğünü anımsattı. Satın alınacak aracın bir tamirciye gösterilmesinin doğru olmadığını belirten Aydın, bu durumun birçok detayın gözden kaçmasına yol açtığını ifade etti.

Aydın, ÖTV indiriminin ardından ikinci el otomobil piyasasının hareketlendiğini, ancak buna paralel olarak da son zamanlarda motor ve şase numarası değiştirilerek "change" işlemi yapılmış ve kiralanan araçların oto pazarlarında satıldığı yönünde yaygın duyumlar aldıklarını ifade etti. Bu otomobilleri alan kişilerin ise daha sonra mağdur durumda kalabildiklerini anlatan Aydın, şunları söyledi:

"Bu nedenle araç satın alınırken kaporta, görünüm ve motorun sesinden ziyade bilgisayarlı ortamda test yaptırılmasına özen gösterilmeli. Otomobilin çalıntı olup olmadığı ve change işlemine tabi tutulup tutulmadığını anlamak için motor ve şase numaraları kontrol edilmeli. Bunun içinde araçlar satın alınmadan önce servis veya üniversitelerin laboratuarlarında bilgisayar ortamında teste tabi tutulmalı."

Aydın, bilgisayarlı ortamda yapılan testlerde otomobilin birçok cihaza bağlanarak detaylı bir şekilde kontrolden geçirildiğini de ifade ederek, "Aracın, motor gücü, yıpranma payı ve aşınma durumu belirleniyor. Kaportanın değişen parçaları ve hangisinde boya olup olmadığı, kazaya karışıp karışmadığı kontrol edilip, benzin ve fren hidroliği, şase, amortisörler ve elektrik aksamı gibi bütün bölümler titiz bir şekilde inceleniyor" dedi.

Aydın, bu testlerin aracın yaşına ve motor gücüne göre 150-200 TL arasında değişen fiyatlardan yapıldığını ve yaklaşık üç saat sürdüğünü belirtti. Sorunsuz bir devir teslim için bu işlemlerin mutlaka yapılması gerektiğini vurgulayan Aydın, mağdur durumda kalındığında hem paradan hem otomobilden olmanın yanı sıra ayrıca avukat tutulması ve adli sürecin yarattığı sıkıntıların da önüne geçilmiş olacağını söyledi.

Prof. Dr. Aydın, alınacak ikinci el otomobillerin sicil kaydının yanı sıra düşük kilometreli olmasının, dizel ise enjeksiyon ve pompanın sağlam olup olmadığının incelenmesinin, ayrıca kaportada çürüme boyada ise kabarma sorununun, düz yolda aracın sağa sola çekip çekmediğinin, fren balatalarının sağlam olup olmadığının önemli olduğuna dikkati çekti.

Tüm bunların ardından fiyatının da uygun olması durumunda aracın alınabileceğini anlatan Aydın, "Aldıktan sonra da ilk olarak aracın bujileri ve yağının değiştirilmesi yararlı olacaktır" uyarısında bulundu.

İKİNCİ EL OTO ALIRKEN DİKKAT EDİLMESİ GEREKENLER

İkinci el otomobil alırken mümkünse motordan anlayan bir tamirciyle yola çıkılmasını öneren uzmanların diğer tavsiyeleri ise şöyle:

"Kullanılmış otomobil alırken öncelikle motor kontrol edilmeli. Bu sebeple, almayı düşündüğünüz otomobili ya servisine gösterin veya yanınızda motordan anlayan bir ustayı götürün. Kaput açıldığında, öncelikle motor kapağı açılıp yağ akıtması kontrol edilmeli ve contaların yağ sızdırıp sızdırmadığına bakılmalı. Otomobili çalıştırıp mutlaka motorun sesini dinleyin. Bu size motor hakkında referans olacaktır. Otomobili motoru soğukken çalıştırdığınızda rölantisi düzgünse ve uğultu yapmıyorsa bu iyiye işarettir. Motoru çalıştırdığınızda sesi dinlerken egzozun da patlak olup olmadığını kontrol edebilirsiniz. Eğer egzoz aşırı yıpranmış ve delinmişse bu durum kendini sesiyle ele verir."

Uzmanlar, radyatörün ve motor hortumlarının su kaçırıp kaçırmadığına da bakılması gerektiğini belirterek, eğer radyatör suyu paslı ve yağlıysa sorun olduğunu vurguluyor. Alınacak otomobilin kaputunu kapatmadan önce aküsünün kontrol edilmesinin unutulmaması gerektiğini ifade eden uzmanlar, akü başları okside olup yağlanmış ise bunun akünün ömrünün azaldığı anlamına geldiğini belirtiyorlar.

